

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра СПОРТИВНОЇ, ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ,
ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА СПОРТИВНА МЕДИЦИНА»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент Вибірковий

Форма здобуття освіти

Очна

(очна, заочна, дистанційна)

Галузь знань

22 Охорона здоров'я

(шифр назва галузі знань)

Спеціальність

«221» Стоматологія

(шифр назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Стоматологія»

Другого магістерського рівня вищої освіти

Курс 4

Силабус освітнього компоненту розглянуто на засіданні кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії

Схвалено профільною комісією ХНМУ з проблем професійної підготовки стоматологічного профілю

Протокол від
“21” червня 2022 року № 22

Протокол від
“30” червня 2022 року № 5

Завідувач кафедри

Голова

Істомін А.Г.

(підпис)

(підпис)

Рuzін Г.П.

(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Істомін А.Г. завідувач кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії, докт.мед.наук, професор;

2. Латогуз С.І., доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії, к.мед.н, доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Латогуз Сергій Іванович
Інформація про викладача	Латогуз Сергій Іванович – кандидат медичних наук, доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії, спеціалізація «Спортивна медицина та лікувальна фізкультура».
Контактний тел.	+380660172872
E-mail:	si.latohuz@knmu.edu.ua
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення: <u>он-лайн</u> <u>консультації</u>	вівторок з 13.00 до 15.00 четвер з 13.00 до 15.00 Університетська клініка ХНМУ, вул. Олександра Шпейера, 4 за попередньою домовленістю, http://31.128.79.157:8083/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=27208
Локація	 <p style="text-align: right;">вул. Олександра Шпейера, 4</p>

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Фізична реабілітація та спортивна медицина» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності «Стоматологія»

Опис освітнього компоненту (анотація)

«Фізична реабілітація та спортивна медицина» як освітній компонент базується на вивченні здобувачами вищої освіти медичної та біологічної фізики, анатомії людини, медичної біології, медичної хімії, фізіології, патофізіології, гігієни та екології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії й інтегрується з цими дисциплінами; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з внутрішньою медициною, хірургією, травматологією й ортопедією, неврологією, педіатрією, акушерством і гінекологією та іншими предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосування знань стосовно використання фізичної реабілітації та спортивної медицини в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; навчає використовувати фізичні вправи в лікарській практиці для забезпечення лікування та профілактики захворювань, а також для більш швидкого відновлення здоров'я, реабілітації, покращення якості життя і працездатності у хворих різного профілю; забезпечує попередження передпатологічних змін та патологічних станів.

Медичні ВНЗ повинні готувати всебічно-розвинених спеціалістів, які бволоділи теоретичними знаннями та практичними навичками і вміннями застосування різноманітних засобів лікувальної фізкультури на різних етапах лікування та реабілітації у своїй лікувально-профілактичній роботі.

Предметом вивчення освітнього компоненту є формування в студентів адекватних уявлень про їхню майбутню діяльність, особливості професії й тих вимог, які будуть пред'явлені майбутньому фахівцеві з вищою освітою.

Міждисциплінарні зв'язки:

Базується на базових знаннях, вміннях, навичках, які отримані раніше при вивченні анатомії людини, фізіології людини, патофізіології, пропедевтики внутрішніх хвороб, загальної хірургії, акушерства та гінекології, педіатрії й інтегрується з цими дисциплінами.

Пререквізити

«Фізична реабілітація та спортивна медицина» як освітній компонент базується на вивченні студентами анатомії людини, медичної біології, медичної хімії, медичної та біологічної фізики, фізіології, патофізіології, гігієни та екології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії й інтегрується з цими дисциплінами; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з внутрішньою медициною, хірургією, травматологією й ортопедією, неврологією, педіатрією, акушерством і гінекологією та іншими

предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами.

Постреквізити

Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 5 років навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3780>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є формування у студентів уявлення про можливості збереження і зміцнення здоров'я, підвищення рівня функціонального стану, росту спортивних досягнень за допомогою оптимізації фізичної активності та удосконалення медичного забезпечення спортивних чи оздоровчих тренувань, а також набуття студентами знань про засоби найбільш ефективного і раннього повернення хворих та інвалідів до побутових і трудових процесів.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є:

- визначення відповідності фізичних навантажень стану здоров'я та функціональним можливостям організму на різних етапах оздоровчого чи спортивного тренування;
- своєчасна діагностика відхилень у стані здоров'я, що пов'язані із нераціональними заняттями спортом або фізичною культурою, а також їх профілактика;
- участь в управлінні тренувальним процесом;
- санітарно-гігієнічне та медичне забезпечення навчально-тренувального процесу та спортивно-масових заходів;
- проведення відновного лікування осіб, які займаються фізичною культурою та спортом, після захворювань та травм;
- здійснення вибору оптимального рухового режиму та дози фізичних навантажень під час відновного лікування хворих;
- призначення оптимального режиму рухової активності, пасивні та активні фізичні вправи, інші засоби фізичної реабілітації хворим в залежності від клінічного перебігу захворювання, супутньої патології, а також з урахуванням індивідуальних особливостей організму на різних етапах фізичної реабілітації;
- диференційоване призначення засобів та форм фізичної реабілітації, а також обґрунтування вибору спеціальних вправ і їх дозування при гнійно- запальних процесах в щелепно-лицевій ділянці, відкритих та закритих зламах щелеп, травматичних ушкодженнях, в т.ч. опіках, м'яких тканин щелепно- лицевої ділянки, контрактурах висково-нижньощелепних суглобів, невриті лицевого чи трійчастого нервів, при реконструктивно-відновних операціях з приводу травм м'яких і кісткових тканин лицевого скелету, незрощення верхньої губи та піднебіння та ін., при аномаліях і функціональних порушеннях зубо-щелепної системи у дітей.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє

компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

спеціальні (фахові, предметні):

СК1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

СК2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

СК8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів ітканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

СК10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.

СК11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

СК12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

СК13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

СК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації. СК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

СК18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.

ПРН2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лищевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.

ПРН3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів ітканин ротової порожнини і щелепно-лищевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.

ПРН4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря- керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН12. Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПРН13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.

ПРН14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

ПРН23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

Зв'язок – датність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування.

Люб'язність – манери, етикет, діловий етикет, кажу, будь ласка, і дякуювам, шанобливо.

Гнучкість – адаптивність, бажання змінюватися, навчання протягом усього життя, приймає нові речі, налаштовує, навчає.

Цілісність – чесна, етична, висока моральність, має особисті цінності. Міжособистісні навички – приємність, привабливість, почуття гумору, дружність, вихованість, співпереживання, самоконтроль, терпимість, комунікабельність.

Позитивне ставлення – оптимістичний, захоплений, заохочувальний, щасливий, впевнений.

Професіоналізм – діловий, добре одягнений.

Відповідальність – підзвітна, надійна, виконує роботу, винахідлива, самодисциплінована, хоче робити добре, сумлінно, здоровий глузд.

Командна робота – кооператив, працюють разом з іншими, приємні, сприятливі, корисні, спільні.

Робоча етика – працьовитий, готовий працювати, лояльний, ініціативний, мотивований вчасно.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

2.1. Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 1	22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 30	Спеціальність: 221 «Стоматологія» (шифр і назва) Спеціалізація:	Рік підготовки:	
		4-й	-
		Семестр	
		7-й	8-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента - 10	Освітній ступінь: другий магістерський ОПП «Стоматологія»	Лекції	
		4 год.	-
		Практичні, семінарські	
		16 год.	-
		Самостійна робота	
		10 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
-			
Вид контролю: залік			

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Комплексне лікарське обстеження під час занять фізичними вправами. Дослідження та оцінка фізичного розвитку людини.	2	Інформаційна (освітня)
2	Особливості застосування лікувального масажу в стоматології.	2	Інформаційна (освітня)
	Всього годин	4	

2.2.2. Практичні заняття

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	Дослідження та оцінка функціонального стану зубо-щелепної системи в стоматологічній клініці.		бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	(індивідуальне); тестовий контроль
2	Комплексне лікарське обстеження під час занять фізичними вправами. Дослідження та оцінка фізичного розвитку людини.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
3	Загальні основи застосування засобів фізичної реабілітації у хворих стоматологічного профілю.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
4	Фізична реабілітація при зламах щелеп та кісток лицевого скелету.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
5	Фізична реабілітація при захворюваннях та контрактурах скронево-нижньощелепних суглобів.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
6	Фізична реабілітація при невритах лицевого та трійчастого нервів.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
7	Фізична реабілітація при реконструктивних та пластичних операціях у щелепно-лицевій ділянці .	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль

8	Фізична реабілітація при порушеннях прикусу та при вроджених аномаліях розвитку щелеп у дітей.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
	Всього годин	16		

2.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Підготовка до практичних занять та заліку. Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми кожного практичного заняття	50	Розповідь-пояснення	Усне опитування (індивідуальне)
	Всього годин	10		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти (ПНД, ЗНД, залік, диф. залік, іспит) здійснюється на підставі «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 № 181.

Система оцінювання та вимоги (види контролю, методи контролю, форми контролю, критерії оцінки рівня знань, умови допуску до підсумкового контролю).

При вивченні компоненту застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу компоненту, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (за вибором): традиційні види завдань: написання контрольної роботи, реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль з компоненту є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком

навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою компоненту.

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення компоненту у формі заліку:

- залік - проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з компоненту та передбачає врахування ПНД та перевірку засвоєння усіх тем з компоненту. Оцінка проведення заліку (або перехідного заліку) визначається у балах від 120 до 200 та відміткою заліку – «зараховано», «не зараховано» (таблиця 1).

Оцінювання успішності навчання студентів за ЕСТС організації навчального процесу (залік)

Таблиця 1

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Визначення фізичної реабілітації та спортивної медицини як клінічної дисципліни, її мета та значення в сучасній медичній практиці.

2. Медичний контроль під час занять фізичними вправами, основні розділи комплексного лікарського обстеження.

3. Методи дослідження та оцінки фізичного розвитку людини.

4. Анатомо-фізіологічні особливості м'язів, розташованих в щелепно-лицевій ділянці (мімічних, жувальних, язика, м'язів піднебінно-глоткового кільця, шиї) та скронево-нижньощелепних суглобів.

5. Схема обстеження функціонального стану м'яких тканих та м'язів, розташованих в щелепно-лицевій ділянці. Діагностичні фізичні вправи та тест-комплекси для виявлення ступеню функціональних розладів зубо-щелепної системи.

6. Оцінка скоротливої здатності колового м'язу ока, колового м'язу рота, м'язу язика, жувальної мускулатури, м'язів піднебінно-глоткового кільця та шиї.

7. Функціональна діагностика стану зубо-щелепної системи за допомогою спеціальних жувальних проб (за І.С. Рубіновим) та за допомогою інструментальних методів: гнатодинамометрії, міотометрії, електроміографії, мастікаціографії, вимірювання життєвої ємності легенів.

8. Визначення фізичної реабілітації (ФР), її основні засоби, загальні принципи та етапи.

9. Лікувальна фізична культура (ЛФК) як метод відновного лікування, його характеристика та методичні принципи.

10. Основні та додаткові засоби ЛФК, їх характеристика, форми і методи проведення ЛФК.

11. Періоди застосування ЛФК і режими рухової активності стоматологічних хворих на різних етапах реабілітаційного лікування.

12. Фізіологічні механізми лікувальної дії фізичних вправ, класифікація фізичних вправ, що застосовуються під час проведення ЛФК.

13. Види спеціальних вправ, що використовуються для хворих стоматологічного профілю, поняття про дихальну та звукову гімнастику.

14. Показання до призначення засобів ФР і ЛФК в стоматологічній клініці.

15. Протипоказання до призначення ЛФК хворим стоматологічного профілю.

16. Основні принципи вибору і критерії дозування фізичних вправ під час проведення ЛФК.

17. Облік ефективності курсу ЛФК та застосування інших засобів фізичної реабілітації.

18. Методичні особливості застосування ЛФК в комплексному лікуванні хворих стоматологічного профілю на різних етапах фізичної реабілітації.

19. Оформлення призначень з ЛФК у медичній документації, особливості складання схем процедур і комплексів вправ лікувальної гімнастики (ЛГ) та самостійних занять для стоматологічних хворих.

20. Значення та особливості застосування механотерапії в комплексному лікуванні хворих стоматологічного профілю.

21. Показання та протипоказання щодо призначення лікувального масажу хворим стоматологічного профілю.

22. Анатомо-фізіологічні особливості крово-, лімфообігу й іннервації м'яких тканин обличчя, голови та шиї.

23. Фізіологічні механізми лікувальної дії масажу на організм людини та його вплив на функціональний стан зубо-щелепної системи.

24. Основні та додаткові масажні прийоми. Особливості виконання техніки класичного лікувального масажу обличчя, голови та шиї.

25. Особливості ФР при гнійно-запальних процесах в щелепно-лицевій ділянці:

завдання, засоби і форми ЛФК у передопераційному, ранньому та пізньому післяопераційних періодах після розрізу флегмони або абсцесу в щелепно-лицевій ділянці.

26. Спеціальні вправи для самостійного виконання при гнійно-запальних процесах в щелепно-лицевій ділянці, особливості їх призначення.

27. Особливості ФР при захворюваннях пародонту: методики ЛФК, масажу (пальцевого і апаратного) та самомасажу ясен.

28. Особливості ФР при відкритих та закритих переломах щелеп: основні вимоги до методики застосування ЛФК, завдання та засоби ЛФК в першому, другому та третьому періодах відновного лікування в залежності від методу фіксації кісткових уламків.

29. Особливості застосування спеціальних вправ та пасивної і активної механотерапії при консервативному й хірургічному методах лікування переломів щелеп.

30. Особливості ФР при опіках та опікових контрактурах м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: завдання, засоби ЛФК, спеціальні вправи, масаж і механотерапія в різні періоди відновного лікування.

31. Особливості ФР при захворюваннях і контрактурах скронево-нижньощелепних суглобів: показання й протипоказання до призначення засобів ЛФК, спеціальні вправи і механотерапія при консервативному лікуванні, а також у першому й другому періодах після хірургічного лікування.

32. Особливості ФР при невриті лицевого нерву: протипоказання до призначення засобів ЛФК, завдання та засоби ЛФК в різні періоди відновного лікування, особливості лікувальної гімнастики і масажу.

33. Завдання і особливості методики ЛФК при порушеннях функції лицевого нерву, які виникли внаслідок хірургічного лікування захворювань привушної слинної залози.

34. Спеціальні вправи, активна й пасивна механотерапія, масаж, рефлексотерапія та інші засоби ФР при парезах і паралічах мимічної мускулатури.

35. Особливості ФР при невриті трійчастого нерву: завдання, засоби ЛФК, спеціальні вправи в різні періоди відновного лікування, особливості лікувальної гімнастики, масажу і механотерапії.

36. Особливості ФР при реконструктивно-відновних операціях з приводу травм і ушкоджень м'яких тканин лицевого скелету, методики лікувальної гімнастики й масажу в післяопераційному періоді при хірургічному лікуванні дефектів і деформацій в області обличчя.

37. Особливості методики лікувальної гімнастики, масажу й механотерапії після видалення новоутворень в щелепно-лицевій ділянці, завдання, засоби ЛФК та спеціальні вправи в різні періоди відновного лікування.

38. Особливості ФР при реконструктивно-відновних операціях з приводу незрощення верхньої губи та м'якого піднебіння, завдання, форми та основні вимоги до методики занять ЛФК у перед- та післяопераційному періодах.

39. Звукова гімнастика та спеціальні вправи, що мають цілеспрямовану дію на функціонально неповноцінні системи у дітей з природженими незрощеннями верхньої губи та твердого та м'якого піднебіння.

40. Особливості ФР при порушеннях розвитку прикусу та вроджених аномаліях

зубо-щелепної системи у дітей: основні вимоги до методики занять ЛФК та спеціальні вправи для самостійного виконання.

41. Особливості методики ранкової гігієнічної, виробничої та профілактичної гімнастики для лікарів-стоматологів, раціональне планування робочого часу, відпочинку, облаштування робочого місця, рекреаційно- оздоровчі рухові режими.

42. Завдання та особливості лікувальної гімнастики при проявах професійних захворювань у лікарів-стоматологів.

3.3. Індивідуальні завдання:

Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).

Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).

Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).

Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентській конференції (10 балів).

Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді з компоненту (10 балів).

Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.4. Правила оскарження оцінки

Апеляція студента щодо оцінки (кількості балів), отриманої на заліку у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності студента.

Додаткове опитування студента при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома студента не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги компоненту.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег;
- толерантність до інших та їхнього досвіду;
- сприйнятливність та неупередженість;
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки;

- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів;

- висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції;

- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;

- пити безалкогольні напої;

- фотографувати слайди презентацій;

- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);

- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;

- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;

- грати в азартні ігри;

- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-студент», «студент-студент», «студент-група студентів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-

науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Лікувальна фізкультура в стоматології: Навчальний посібник / Апанасенко Г.Л., Макареня В.В., Науменко Р.Г.; за ред. Г.Л. Апанасенка. – К.: Вища школа, 2008 – 111 с.
2. Реабилитация кардиологических больных /Под ред. К. В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медико, 2005. – 288 с.
3. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: Підручник / Вакуленко Л.О., Клапчук В.В. та ін.; за ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. – Укрмедкнига, 2023 – 525 с.
4. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: Навчальний посібник / Добровольська Н.А., Тимченко А.С., Голуб В.П. та ін.; за ред. Н.А. Добровольської, О.В. Федорича, А.С. Тимченка, І.П. Радомського. – Гельветика, 2020 – 368 с.
5. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: Підручник. Том 1 /Сокрут В.М. та ін.; за ред. В.М. Сокрута. – Магнолія, 2022 – 340 с.
6. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина. Нейрореабілітація: Підручник. Том 2 /Сокрут В.М. та ін.; за ред. В.М. Сокрута. – Магнолія, 2022 – 340 с.
7. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії. Підручник /Н.В. Богдановська, І.В. Кальонова. - Університетська книга, 2020 – 328 с.
8. Фізична реабілітація та спортивна медицина в стоматології: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Є.Л. Михалюк, С.М. Малахова, О.О. Черепок, О.Л. Смирнова. –Запоріжжя: ЗДМУ, 2011. – 160 с.
9. Sports Injury Prevention and Rehabilitation : Integrating Medicine and Science for Performance Solutions. Edited by David Joyce, Daniel Lewindon - Taylor & Francis Ltd, 2016. – 452 p.

Допоміжна

1. Михалюк Є. Л. Актуальні питання спортивної медицини: монографія / Є.Л. Михалюк. – Запоріжжя 2017, ЗДМУ. – 160 с.
2. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю.О. Лянной. – Суми: Вид-во Сум. ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2020. – 368 с.
3. Спортивна медицина: Підручник для студентів та лікарів / За заг. ред. В.М. Сокрута. – Донецьк: «Каштан», 2015 – 472 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE -

2. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

3. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

4. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понадобсяг навчального плану http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

5. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

6. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

7. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

8. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

8. ІНШЕ -